

PROTOCOL
DE ORGANIZARE A CONCURSULUI NAȚIONAL DE LECTURĂ
„LA IZVOARELE ÎNȚELEPCIUNII”
- ediția a XXXIV-a –

În scopul promovării lecturii și familiarizării elevilor cu viața și activitatea personalităților din literatura, cultura, istoria națională și universală,

Ministerul Culturii al Republicii Moldova
Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”

organizează în 2024 ediția a XXXIV-a a Concursului național de lectură „La izvoarele înțelepciunii”, dedicată scriitorului Vasile Romanciuc.

Organizatorii au convenit:

1. Se anunță desfășurarea ediției a XXXIV-a a Concursului național de lectură „La izvoarele înțelepciunii” în perioada februarie - iulie 2024, în Republica Moldova și județul Iași, România.
2. La concurs participă elevi din clasele IX-XI din Republica Moldova și județul Iași, România.
3. Se aprobă regulamentul-cadru al concursului, componența juriului, numărul participanților la etapa republicană (pe raioane și municipii), bugetul concursului și bibliografia recomandată (anexele 1-5).
4. Concursul se desfășoară în patru etape în perioadele ce urmează:
 - I – februarie - martie 2024 (etapa locală)
 - II – 1 aprilie - 15 mai 2024 (etapa raională, municipală)
 - III – 25 mai 2024 (etapa republicană)
 - IV – 6 iulie 2024 (etapa finală)
5. Ministerul Culturii al Republicii Moldova susține organizatoric desfășurarea concursului, diseminează informația către secțiile/direcțiile cultură raionale/municipale.
6. Bibliotecile publice și instituțiile de învățământ general din localitățile Republicii Moldova organizează etapa locală a concursului, delegă participanți la etapa raională/municipală.

7. Secțiile/direcțiile cultură raionale/municipale, organele locale de specialitate în domeniul învățământului și bibliotecile publice raionale/municipale organizează în colaborare etapa raională/municipală a concursului (diseminează informația despre concurs, elaborează probele și acordă premiile la etapa respectivă, delegă participanții la etapa republicană, conform Anexei 3).

8. Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” organizează etapa republicană și etapa finală, elaborează bibliografia, probele de concurs, oferă asistență bibliotecarilor din teritoriu, acordă premii și mențiuni participanților:

în etapa republicană:

Premiul I - 500 lei (10)

Premiul II - 400 lei (10)

Premiul III - 300 lei (10)

Mențiuni p/u participare - 200 lei (40)

în etapa finală:

Premiul I - 700 lei (2)

Premiul II - 600 lei (2)

Premiul III - 500 lei (2)

Mențiuni p/u participare - 400 lei (14)

9. Biblioteca Județeană „Gheorghe Asachi” Iași organizează etapa județeană și etapa finală, elaborează probele de concurs, oferă asistență bibliotecarilor din teritoriu, acordă premii și mențiuni participanților la etapa județeană și finală, stabilite de comun acord cu instituțiile co-organizatoare din județul Iași, România.

10. Etapa finală a concursului se va desfășura la Iași și va întruni 10 elevi din Republica Moldova, premianți ai locului I în etapa republicană, și 10 elevi din județul Iași, România, învingători în etapa județeană.

Ministrul Culturii
al Republicii Moldova

Sergiu Prodan

Directorul general
al Bibliotecii Naționale
pentru Copii „Ion Creangă”

Evghenia Bejan

Regulament-cadru al Concursului național de lectură „La izvoarele înțelepciunii”

Concursul național de lectură „La izvoarele înțelepciunii” este consacrat unor personalități din literatura, cultura, istoria națională și universală. Fiecare ediție are ca temă viața și activitatea unei personalități.

Concursul se organizează de către Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” a Republicii Moldova și Biblioteca Județeană „Gh. Asachi” Iași cu sprijinul ministerelor de resort, autorităților publice locale, bibliotecilor publice și bibliotecilor din instituțiile de învățământ general, uniunilor de creație și al unor organizații non-guvernamentale.

Categoria de vârstă a participanților se stabilește în corespundere cu tema concursului.

Concursul se desfășoară în patru etape.

În luna februarie se constituie consiliile de organizare și juriile pentru fiecare etapă.

În prima etapă (locală) elevii studiază lucrările recomandate, fiind îndrumați de bibliotecari și profesori. Etapa se încheie cu concursuri organizate în colaborare de către bibliotecile publice și instituțiile de învățământ general din Republica Moldova și din județul Iași, prin care sunt selectați concurenții care se vor prezenta în etapa următoare. Probele de concurs în această etapă și în cele ce urmează se organizează în baza bibliografiei recomandate.

Etapa a doua (raională, municipală, zonală) este organizată în colaborare de secțiile/direcțiile cultură și organele locale de specialitate în domeniul învățământului din Republica Moldova, Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național și Inspectoratul Școlar din județul Iași, bibliotecile publice raionale/municipale din Republica Moldova și Biblioteca Județeană Iași, România. Învingătorii etapei respective sunt promovați în etapa a treia, republicană/județeană. Numele participanților în etapa republicană din RM se comunică Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă” în termen de 10 zile de la încheierea etapei a doua, dar nu mai târziu de ziua precedentă etapei republicane.

Numărul de participanți la etapa a treia (Republica Moldova) se stabilește în dependență de numărul localităților din raioane: municipiul Chișinău – 6 concurenți, municipiul Bălți – 3 concurenți, municipiul Bender – 2 concurenți, raioanele cu un număr de la 1 până la 39 localități prezintă câte 1 concurent, raioanele care au de la 40 la 69 localități – câte 2 concurenți, raioanele care au peste 70 localități – câte 3 concurenți. Juriul, alcătuit din reprezentanți ai instituțiilor organizatoare, desemnează câștigătorii: 10 – locul I, 10 – locul II, 10 – locul III. Ceilalți concurenți primesc mențiuni pentru participare. Primii zece sunt promovați în etapa finală.

Perioadele și condițiile de desfășurare a etapelor concursului în județul Iași sunt stabilite de către Biblioteca Județeană „Gh. Asachi”. Primii 10 câștigători în etapa județeană sunt promovați în etapa finală.

Învingătorii în etapa republicană (Republica Moldova) și județeană (România) sunt promovați în etapa finală, care se organizează în colaborare de către Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” Chișinău și Biblioteca Județeană „Gh. Asachi” Iași. Participanților li se acordă premii (2 premii I, 2 premii II, 2 premii III) și mențiuni pentru participare.

**Numărul participanților
promovați în etapa republicană a concursului ***

Nr. d/o	Municipii, raioane	Nr. participanți
1.	municipiul Chișinău	6 participanți
2.	municipiul Bălți	3 participanți
3.	municipiul Bender	2 participanți
4.	raionul Anenii Noi	2 participanți
5.	raionul Basarabeasca	1 participant
6.	raionul Briceni	1 participant
7.	raionul Cahul	3 participanți
8.	raionul Cantemir	2 participanți
9.	raionul Călărași	2 participanți
10.	raionul Căușeni	2 participanți
11.	raionul Cimișlia	1 participant
12.	raionul Criuleni	2 participanți
13.	raionul Dondușeni	1 participant
14.	raionul Drochia	2 participanți
15.	raionul Dubăsari	1 participant
16.	raionul Edineț	2 participanți
17.	raionul Fălești	3 participanți
18.	raionul Florești	3 participanți
19.	raionul Glodeni	1 participant
20.	raionul Hâncești	2 participanți
21.	raionul Ialoveni	1 participant
22.	raionul Leova	1 participant
23.	raionul Nisporeni	1 participant
24.	raionul Ocnîța	1 participant
25.	raionul Orhei	4 participanți
26.	raionul Rezina	2 participanți
27.	raionul Râșcani	2 participanți
28.	raionul Sângerei	3 participanți
29.	raionul Soroca	3 participanți
30.	raionul Strășeni	1 participant
31.	raionul Șoldănești	1 participant
32.	raionul Ștefan-Vodă	1 participant
33.	raionul Taraclia	1 participant
34.	raionul Telenești	2 participanți
35.	raionul Ungheni	3 participanți
36.	UTAG	1 participant

* se stabilește în dependență de numărul localităților în raioane conform Nomenclatorului localităților din Republica Moldova (Ch., 2005)

Bibliografie

Opere recomandate pentru lectură

POEZII

Cad lin litere; Variantă posibilă; Bibliotecile; Cuvintele tale; Un ochi; E toamnă, cad măștile; Orologiu; Fum; Marele pustiu invizibil; Propoziția; De parcă te ascultă Eminescu; Litanie; Astfel ne întrebam...; Cântec rămas fără pasăre...; Răsai, Soare!; Izvorul; Îngerul meu păzitor; Să-ntârzie primăvara; Oricum; Omul de piatră; Lapsus; La noi...; Praștia lui David; Echilibru, formulă autohtonă; Tăcerea; Văd iarna venind; Amurg de iarnă; Lacăt; Noi; Reflux; Temă (teamă) basarabeană (Ajuns la Prut, Acum în mileniul trei...); Arta compătimirii; Pastel; Acolo se naște lumina; Romanță; Luminați de-un mac; Tu; Elegie; Romanță pentru tine; Cândva, în poiana albastră; Un izvor însetat; Anotimpuri; Flori pentru florăreasă; Sentiment; Arbore în toamnă târzie; Veșnicul mire; Elegie; Confuzii de toamnă; Cuvintele; Tempora mutantur...; L-ați văzut pe Ianus?; Jocuri de cuvinte; Marea; Dilemă; Pentru a împiedica lacrima; Melancolie; Piatra de pe suflet; A suferi o victorie; Tu, mielule blând; Umbra; Amestec de cenușă; Desen pe nisip; Mergem spre era noastră; Stau și mă consolez...; Straniu; Avers – revers; Capul plecat; Speranțe de leac; Jurnal de actor; Spectacol; Privighetoarea; Poem; Rana; Busuioc; Despre frumusețea poemului; Dorul-dor; În pustiu roșu, târâm al pierzaniei; Melancolie; Or fi crezând unii...; Se-aude venind primăvara; O albină rătăcită-n oraș; Plouă; Ochiul de gheață; Peștii; Măreția vulturului; Urme; Ochii tăi...; Femeia pe care-o iubesc; Rugă pentru noi; Pâinea noastră cea din toate filele; Privighetoarea adâncurilor; Veșminte de gală pentru marii pitici; Lumea văzută prin vocala O; Început; Ecou Andersenian; Poveste fără sfârșit; Oglinda; Singurătatea se uită în oglindă; Sensurile; Soldăței de plumb; Vis cu mama; Lasă un semn; Flori și lumânări; Amprente; Copilăria; Albina; Cuvântul; Trei cuvinte; Apa care trece, pietrele care rămân; Astăzi, Dumnezeu e în concediu...; Ce ne așteaptă, mâine, la răscruce?; Neostenit; Cine te pândește din lacrimă?; De carte înfiat...; Măștile; În țara asta Gulliver n-a fost...; Ce ai visat cândva; Măcar zăpada...; Iubirea ce ni-i dată; Povestea; Recitind sonetul 66...; Noi, până astăzi, nu ne-am dumirit...; Zero și-a pus iar hlamida...; Era o altă lume când ninge; Glasul lăuntric; Pe scenă, viața mea-i adevărată...; Netemători că tu ai să ne cerți...; Către cuvintele mele; Din ieri spre mâine...; Sonet nocturn; Mereu e sus...; Everest.

Surse bibliografice¹

Romanciuc, Vasile. Lumina glasului lăuntric. – Chișinău: Prut Internațional, 2016. – 324 p.

Romanciuc, Vasile. Note de provincial. – Chișinău: Hiperion, 1991. – 148 p.

Romanciuc, Vasile. Olimpul de plastic. – Chișinău: Prut Internațional, 2007. – 119 p.

Romanciuc, Vasile. Pâinea noastră cea din toate filele. – Chișinău: Cartier, 2020. – 208 p.

Romanciuc, Vasile. Purtătorul de cuvânt al tăcerii. – Chișinău: Arc, 2011. – 144 p.

Romanciuc, Vasile. Recitirea proverbelor. – Chișinău: Știința, 2007. – 116 p.

Romanciuc, Vasile. Un timp fără nume. – Chișinău: Museum, 1996. – 86 p.

Surse despre viața și creația scriitorului Vasile Romanciuc

Aprecieri // Romanciuc, Vasile. Lumina glasului lăuntric. – Chișinău: Prut Internațional, 2016. – P. 269-289.

Aprecieri // Vasile Romanciuc: Ca-ntr-o biserică într-un cuvânt...: biobibliografie. – Chișinău: Prut Internațional, 2017. – P. 10-41.

Burlacu, Alexandru. Est-Etica lui Vasile Romanciuc // Metaliteratura. – 2013. – Nr. 1-2 (32). – P. 31-39;

Disponibil pe Internet: [https://old.ifr.md/reviste/Metaliteratura/2013_nr_1-2_\(32\).pdf](https://old.ifr.md/reviste/Metaliteratura/2013_nr_1-2_(32).pdf)

Ciocanu, Ion. Vasile Romanciuc sau lauda scriiturii calme, firești // Ciocanu, Ion. Literatura română: Studii și materiale pentru învățământul preuniversitar. – Chișinău: Prometeu, 2003. – P. 484-488.

¹ Pot fi utilizate și alte volume în care se regăsesc poeziile recomandate

Ciocanu, Ion. Vasile Romanciuc // Ciocanu, Ion. Literatura română contemporană din Republica Moldova. – Chișinău: Litera, 1998. – P. 223-229. – (Biblioteca școlarului).

Chiper, Grigore. Vasile Romanciuc între spiritul modern și angajarea tradiției // Metaliteratura. – 2013. – Nr. 1-2 (32). – P. 40-43;

Disponibil pe Internet: [https://old.ifr.md/reviste/Metaliteratura/2013_nr_1-2_\(32\).pdf](https://old.ifr.md/reviste/Metaliteratura/2013_nr_1-2_(32).pdf)

Dolgan, Mihai. Vasile Romanciuc: un poet al firescului și candorii // Dolgan, Mihai. Metafora este poezia însăși: – Chișinău: S. n., 2009. – P. 219-222;

[Același articol] // Literatura română postbelică: integrări, valorificări, reconsiderări (Manual–studii). – Chișinău: Tipografia Centrală, 1998. – P. 558-561.

Lungu, Eugen. Poezia rigorii etice // Lungu, Eugen. Poetul care a îmbrățișat luna: – Chișinău: Prut Internațional, 2014. – P. 200-2007. – (Scriitori contemporani)

[Același articol] // Romanciuc, Vasile. Purtătorul de cuvânt al tăcerii. – Chișinău: Arc, 2011. – P. 5-12.

Lupan, Silvia. Vasile Romanciuc, „Purtătorul de cuvânt al tăcerii” // Akademos. – 2018. – Nr. 1. – P. 114-117;

Disponibil pe Internet: http://www.akademos.asm.md/files/114-117_Vasile%20Romanciuc,%20%E2%80%9Epurtatorul%20de%20cuvant%20al%20tacerii%E2%80%9D.pdf

Tabel cronologic // Romanciuc, Vasile. Lumina glasului lăuntric. – Chișinău: Prut Internațional, 2016. – P. 5-9.

Tabel cronologic // Vasile Romanciuc: Ca-ntr-o biserică într-un cuvânt...: biobibliografie. – Chișinău: Prut Internațional, 2017. – P. 42-48.

Vasile Romanciuc // Aniversări culturale 2022 / BNC „Ion Creangă”. – Chișinău: Arc, 2021. – P. 155-159; Disponibil pe Internet: https://bncreanga.md/x_up_pag/file/2021_11/Aniversari_culturale_2022.pdf